బద్ నసీహత్

"ఇవ్వాళ ఇంత పెందరాళే వచ్చేశారేం" అంటూ మా ఆవిడ నా కెదురుగా వచ్చి తలుపు తీసింది.

"యకాయకీని వచ్చేశాను" అంటూ లోపలికి అడుగు పెట్టి, "కాఫీ ఏమైనా ఉందా" అని అడిగాను.

"ఆ, ఉంది. రెడీగా ఉంది. మరేం, మీకోసం ఎవరో పెద్ద మనిషి వచ్చారు. పైన ఆఫీసుగదిలో కూర్చున్నారు ఇనుటా" అని చెప్పింది మా ఆవిడ.

సరే ననుకొని, నేను గదిలోకి పోయి, కోటూ షర్టూ విడిచి, ముఖం కడుక్కొని, లుంగీ కట్టుకొని, పైన తువాలా వేసుకొని, పైకెళ్ళాను వచ్చిందెవరో చూద్దామని.

ఆ కూర్చున్న పెద్ద మనిషి కాస్త వయస్సు మళ్ళినవాడు లాగున్నాడు. ఉంటే యాభై ఏండ్లు ఉండవచ్చు. కాని శరీరం మడతలుపడ్డ ముసలి కాదు. యౌవనశేషం యింకా అతని అవయవాల్లో కొద్దికొద్దిగా కనిపిస్తూ ఉంది. మనిషి. అమాయకుడులాగా, చాలా సౌమ్యుడులాగా కనిపించాడు.

నన్ను చూసేచూడ్డంతోటే ఆయన లేచి నమస్కారం చేశాడు. "తమరు ఎవరో నాకు జ్ఞాపకం లేదండీ, క్షమించాలె" అన్నాను నేను.

ఆయన నవ్వుతో పొంగిపోతూ అన్నాడూ—"అయ్యా మీకు నేను పరిచయుడ్ని కాను. నన్ను మీరు ఎప్పుడూ చూడనూ లేదు. నాది అసలు విజయనగరం. నా పేరు నర్సింహరాజు. మేము రాజమండ్రిలో కాపురం ఉన్నాము. తమ దర్శనార్థమై వచ్చాను" అని.

"అయ్యో, అంత గొప్పమాట ఎందుకండీ, నేనెంతటివాణ్ని" అన్నాను నేను నవ్వుతూ.

"అల్లాగన్నారంటే కాదండి, తమకు మా ప్రాంతాల్లో మా చెడ్డ పేరుందండోయ్" అన్నాడు ఆయన తమాషా విజయనగరం యాసతో.

"చెడ్డ పేరాండీ?" అన్నా నేను వింతగా చూస్తూ.

నేను ఇల్లాగ అనటం జూచి ఆయన నొచ్చుకొని "క్షమించాలండీ. చెడ్డ పేరూ అంటే మహా గొప్ప పేరుందని మనవి చేస్తున్నాను" అన్నాడు.

"అల్లాగనాండీ" అని ఒక చిరునవ్వు నవ్వి నే నూరుకొన్నాను. ఆయన మళ్ళీ ఇల్లాగ అన్నాడు: "తమ కథలూ గట్రా చదివి మేము ఊ ఆనందిస్తూ ఉంటామండీ. మా చెడ్డ తమాషాగా ఉంటాయి సుమండీ"

ఈ మాటలు విని, సంతోషించి, నేను ఊరుకొన్నాను. ఓ నిముషం అయినతరువాత ఆయన నావంక జూస్తూ మళ్ళీ అన్నాడూ—"తమర్ని తమ కాంతాన్ని, తమ సంతానాన్ని చూచి ఆనందించాలనే ఉద్దేశంతో ఇల్లా వెళ్ళిపోవచ్చానండీ" అని.

"ఏదో తమకు మామీదుండే అల్లాగ అభిమానం కలిగింది" అని నేను అంటూ ఉండగానే ఆవిడగారు వచ్చింది, రెండు పళ్లెంలో వాల్లు కాల్చి నెయ్యి రాసిన అప్పడాలు పెట్టుకొని, చేత్తో స్టూలు పట్టుకొని. ఆవిడను చూడటంతోనే నే నన్నానూ—"అదిగో రానే వచ్చారు. ఆవిడేనండి కాంతాయమ్మగారావుగారు" అని.

సంతోషం, ఆశ్చర్యం కనపరుస్తూ ఆ పెద్దమనిషి లేచి నిలబడి, "ఓహో, తమరేనా అమ్మా. సీతా అనసూయలా చూశాకూ, అల్లాంటి కోవలోనివారు తమరు" అంటూ కూర్చున్నాడు.

కాంతం ఒక క్షణం విచిత్రంగా చూచి, "బాబుగారూ, నన్నంతగా పెద్దచేయటం కేవలం మీకు మాయందుండే అభిమానం తప్ప మరోటికాదు...ఇల్లా దయచేయండి, ఫలహారం పుచ్చుకోండి" అని ఆ పళ్లెంలోనుంచి రెండు అప్పడాలు తీసి నాచేతికిచ్చి' మిగిలిన రెండు అప్పడాలతో పళ్లెం ఆయన ముందు పెట్టింది. మే మిద్దరం అప్పడాలు కరకరా నమిలేసి, చెరోకప్పు కాఫీ తాగుతున్నాము.

ఇంతలో నే నన్నానూ—"మా కాంతం మహాయోగ్యురాలండి ఆ మహాఇల్లాలియొక్క యోగ్యతవల్లనే మా కుటుంబానికి ఏలోటూ లేకుండా జరుగుతున్నది" అని. "మ రేంటండీ, ఆ మహాఇల్లాలి పాతివ్రత్య మహాత్యం చేతనే మాకు ఇంత సిరీ సంపదా ఏర్పడ్డవి. మరి సందేహం లేదండీ" అని అన్నాడు

ఆయన.

"ఇంకొంచెం కాఫీఅండీ" అన్నది కాంతం, ఆయనను ఉద్దేశించి. ఆయన అక్కరలేదన్నాడు. మరోక్షణం అయినతరువాత "పిల్లలు స్కూలునుంచి వచ్చేవేళైందండి, నేను సెలవ పుచ్చుకుంటానండీ బాబుగారూ" అని చెప్పి కాంతం మేడమెట్లు దిగి వెళ్ళి పోయింది.

ఫలహారంకూడా అయిపోయింది. ఇంట్లో ఉడక పోస్తున్నది. బైటికి ఎక్కడికైనా వెడితే బాగుండునూ అని అనిపించింది నాకు కాని ఆ పెద్దమనిషితో ఏం చెప్పాలో తెలియక కూర్చున్ని, రెండునిమిషాలైనతరువాత నేనే అన్నానూ—"తమరేమైనా పనిమీద వచ్చినట్లా అండీ" అని.

"ఎబ్బెబ్బే వృత్తినే వచ్చానండీ, మరేం పెద్దపనీలేదూ..."అని ఆవాక్యం పూర్తి చేయకుండానే ఉండిపోయినాడు ఆయన.

ఇల్లాంటి పెద్దమనుష్యులతో చాలాబాధ. వాళ్లువచ్చిన పనేదో చెప్పనూ చెప్పరూ, మనలను పోనీయనూ పోనీయరూ! ఎంతసేపూ అల్లాగచూస్తూ కూర్చుంటారు. అందుకనే, నేను మళ్ళీ అన్నానూ—"చెప్పండి, ఏదైనా పనుంటే; సందేహిస్తున్నట్టున్నారు. చేయగలసాయం ఏమైనాఉంటే చూస్తాను" అని. ఆయన అప్పటికీ మాట్లాడలేదు! జవాబుకోసం కాసేపు నిరీక్షించాను. టైము చూశాను. అంహు, ఎన్నిచేసినా ఆయన నోట్లోనుంచి మాట పెగల్లేదు.

సాధారణంగా నాకోసం వచ్చేవాళ్ళు రెండురకాలుగా ఉం

టారు. "కథ ఏమైనా వ్రాసి మా పత్రికకు ఇవ్వండి" అని అడిగే పత్రికాధిపతులు ఒకరకం. ఈయన వాలకం చూస్తే ఆరకం మనిషి కాడని తెలుస్తూనే ఉంది. అది కాకపోతే "మా అబ్బాయికి నాలుగు మార్కులు వేసి ప్యాసు చేయించండి" అంటూ వచ్చేది రెండోరకం.

ఈపెద్దమనిషి ఆ రెండోరకంవాడు అయిఉంటాడని తోచింది. నిజంగా అంతే అయి ఉంటుంది. లేకపోతే అంతసేపు నీళ్ళు నమలటానికి అవసరం ఏముంటుందీ అనుకొని, "అయితే తమకు పిల్లలెంతమంది బాబూ" అన్నాను. "అయిదుగురండీ" అన్నాడు ఆయన. "ఊహూఁ, అయితే తమ పెద్ద అబ్బాయి ఏక్లాసూ?" అన్నాను, సంగతేదో తెలుసుకొని చెప్పాలిసిన మామూలుమాటలు చెప్పి తొందరగా పంపిద్దామని. ఆయన కొంచెం విచారంగా అన్నాడు—"నాకు మొగపిల్లలు లేరండీ, అయిదుగురూ ఆడపిల్లలేనండీ" అని.

ఈజవాబు విన్నతరువాత ఆయన ఎందుకొచ్చాడూ అన్న ప్రశ్న మరీ క్లిష్టమైపోయింది. నిర్మొగమాటంగా "అయితే మరి సెలవు" అని చెప్పి పంపి వేయటానికి మనస్సు ఒప్పలేదు. పిల్లల పెండ్లిళ్ళ విషయంలోకూడా మాష్టర్ల సాహాయ్యాన్ని ఇల్లాంటి పెద్దమనుష్యులు అపేక్షిస్తూ ఉండటం కద్దు. ఒకవేళ అల్లాంటి పనిమీద ఏమైనా వచ్చాడేమోనని, "పిల్లల పెండ్లిళ్లు అయినాయా అండీ" అని కుశలప్రశ్న వేశాను.

"ఆ, పెద్దపిల్లలు ముగ్గురి పెండ్లీ అయింది. వాళ్లు కాపరానికి

చూడా చెప్పాను. మిగిలిన ఇద్దరికీ సంబంధాలు సిద్ధంగానే ఉన్నా యండీ, పంపాదయవచ్చా" అన్నాడు. ఇక ఇల్లాంటి పిచ్చిప్రశ్నల తో కాలం గడపటానికి ఇష్టంలేక, కుర్చీలోనుంచి లేస్తూ "చిత్తం, ఇల్లాగే వెళ్ళొస్తాను. కావలసిన పనుంటుంది. మళ్ళీ ఎప్పుడైనా తమ దర్శనం చేస్తాను" అన్నాను.

ఆయన తెల్లపోయి "చిత్తం, చిత్తం, అల్లాగే నండి. కాని, ఒక్క చిన్న విషయంలో తమ సలహా కావాలని వచ్చాను" అన్నాడు.

"అల్లాంటి దేమైనా ఉంటే చెప్పండిమరి" అనినిలబడిపోయా నాను.

"మరేం లేదండీ. చూశారూ, తమరు కథల్లో సంసారాన్ని స్వర్గధామంగా చిత్రించారు" అంటూ మొదలుపెట్టాడు. నా కథలు మెచ్చుకుంటున్నాడు కాబట్టి నేను కూర్చోక తప్పిందికాదు.

మళ్ళీ అన్నాడు ఆయన—"ఘోటకబ్రహ్మచారులకైనా కాంతంకథలు చదివినమీదట పెండ్లాడాలని బుద్ధి పుడుతుంది" అని.

"మీకు [illegible]ర్తిగా నాయందు అభిమానం" అన్నాను నేను.

"అల్లాకాదండోయ్. ముఖ ప్రీతికోసం అంటూన్న మాటలు కావండయ్యా... 'సంసారం సాగరం దుఃఖం, అన్న మాటలు వ్యర్థపడాలని అనిపించారు తమరు" అంటూ ఆయన నన్ను మెచ్చుకొన్నాడు.

నేనూ సంతోషించి "అయితే తమ రేదో చిన్నపనిమీద

వచ్చారన్నారూ !'' అన్నాను. ఆతురతతో.

"చిత్తం చిత్తం , మనవిచేస్తా. నాకూ పెండ్లాం బిడ్డలూ ఉన్నారండి. ! నాకు ఇల్లు జూస్తే నరక కూపంలా ఉందండి!!! పిల్లలు చూద్దామా, అల్లరి! పెళ్ళాంచూద్దామా, గయ్యాళీ! నేనూ ఆమే రోజా ఆడనిరోజు లేదండి. ప్రతి రోజూనూ ఏదోఒక విషయమై తగాయిదా వస్తూనే ఉంటుం దండి'' అంటూ ఆయన కళ్లు తేలేసి చూడటం మొదలు పెట్టాడు.

"అయితే ...నన్నేమి చేయమంటారూ ''
అన్నా నేను నవ్వుతూ.

"తమరు మాకు ఏదైనా ఓతరణోపాయం చూపెట్టాలె. ఎల్లాగ ప్రవర్తించాలో, సాంసారిక జీవనం సుఖప్రదం కావటానికి రహస్యం ఏమిటోతమరు సెలవిస్తే తెలుసుకొందామని కొండం తఆశతో తమదగ్గరికి వెళ్ళిపోవచ్చానండి. ఈవిషయంలో...కొద్దిగా,...... నాకుమీరు ఉపదేశం చెయ్యాలె'' అంటూ ఆ పెద్దమనిషి ప్రాధేయపడ్డాడు.

"ఉపదేశం చెయ్యటానికి ఇదేమన్నా వేదాంతమా మంత్రశాస్త్రమా అండీ?'' అన్నాను, నేను నవ్వుతూ. "మీరు అల్లాగ అంటే కాదు బాబూ, ఏదో మార్గం చూపా'' లంటూ ఆయన ఒక్కతీరున బలవంత పెట్టాడు.

ఆయనమాట తోసేయటానికి వీల్లేకపోయింది. సరే, నాకు తోచిన ముక్కలుచెబుదాం. ఇందులో తప్పేముందీ అనుకొని "సరే, అసలుసంగతి...మీ భార్యను మీరు ప్రేమిస్తున్నారా''

అన్నాను. "అయ్యో, ప్రేమించ కేమండీ, అయిదుగురు పిల్లల తండ్రిని" అన్నారు ఆయన. "అయితే పోట్లాటలు ఎందు కొస్తయ్యా" అన్నా.

ఆ పెద్దమనిషి నావంక తెల్లపోయి చూచి, ఒక్కక్షణం ఆలోచించి "బాబూ, చూశారూ, ఇదీ కారణం అంటూ చెప్పలేనండీ. అసలు ఒక కారణం అంటూ ఉండదండీ! ఉత్తినే, క్షేమంటూ లేస్తుందండీ. నేను అవును అన్నదానికల్లా ఆమెగారు కాదు అంటుంది ఎల్లాగండీ!" అంటూ ఆయన ముఖం చిట్లించుకొన్నాడు.

"అల్లా అయినట్లయితే మీరే ముందుగా కాదూ అనండి అనిఅన్నాను నేను వేళాకోళంగా.

ఈమాట పాపం, ఆయనను కష్ట పెట్టింది. దీనంగా చూస్తూ అన్నాడు ఆయనా—"తమరుఅల్లాగ సెలవిస్తే గాదు. సిన్సియర్‌గా చెప్తున్నాను. ఈదిక్కుమాలిన పోట్లాటకు అంతులేకుండా ఉంది. తమరు...ఏదో ... తరణోపాయం చెప్పాలె" అని.

ఆయన్ను చూస్తే నాకు జాలేసింది. కాసేపుఆలోచించి, చివరకు అన్నానూ— "అయితే సరే, ఒకచిన్న రహస్యం చెబుతాను వినండి. దాంతో మీకూ...మీకూ...పోట్లాటలు లేకుండా పోతవి అని.

ఆయన, పాపం, ముఖం చేటంత చేసుకొని, "అదేనండీ, అల్లాంటి చిట్కారహస్యాలు చెబుతారనే...తమ దర్శనానికి

వెళ్లిపోవచ్చానండీ" అన్నాను. "నేను చెప్పేదయినా అంత గొప్ప విషయం కాదు, స్వల్పవిషయమే అనుకోండి" అంటూ నేను ప్రారంభించాను. తమకు చెప్పేవిషయము మున్ను నీ మాకాగా అది ఎప్పటికీ స్వల్పవిషయం కానేకాదండీ! సెలవియ్యండి" అంటూ ఆయన కుర్చీని నాకు దగ్గరగా లాక్కొని అత్యంతశ్రద్ధతో వింటూ సిద్ధమైనాడు.

నన్ను ఆరాధించే భక్తుడు ఇన్నాళ్లకు దొరికినందుకు నేనూ సంతోషిస్తూ, గొప్పస్త్రీవశీకరణ మంత్రాన్ని ఉపదేశిస్తున్నవాడిలాగ చూడండి, మీ విషయంలో చెప్పదగిన రహస్యం ఏమిటంటే... ఆవిడగారు అన్నమాట అన్నదానికి మీరు వెంటనే వ్యతిరేకంగా కాదనకపోకండి. మీభార్యగారు ఇది బాగుంది అంటే మీరు బాగుంది, బాగుంది అని తాళం వెయ్యాలి. ఆమెగారు వేస్సి చూసి అయినా బాగుండలేదూ అన్నదా మీరూ ఛీ, ఛీ ఏమీ బాగుండలేదూ అనండి. సంసారస్వర్గధామానికి ఇదే ప్రథమ సోపానం. తెలిసిందా అండీ? అన్నాను.

పాపం, ఆయన తల ఊపి చిత్తం, చిత్తం. అయితే బాబూ, కొన్నివిషయాల్లో మానండీ, డబ్బావ్యవహారాల్లో వాడేమీ విషయాల్లో ఆమెగారు చెప్పినదానికల్లా, తలఊపితే సంసారం గడవదు. ఏమంటారు?" అన్నాను.

"అవునండీ, ఆసంగతి నాకు తెలుసు మరీ..."

"అహహాహాహా. తమకు తెలియదని కాదు. ఉట్టినే మనవి చేశాను" అన్నాడు ఆయన ఎంతో నొచ్చుకుంటూ.

“ఎప్పుడైనా పండగా పబ్బం వచ్చిందా అంటే, మన కొంపాతు [illegible]తో ఉండాలనే అది [illegible], [illegible] అంటారు [illegible] [illegible] [illegible] చెప్పిందాన్నికల్లా [illegible] ” అన్నా సరే అంతు [illegible] కావలిసిందే. అదేకదా మనోరథం?” అన్నా [illegible].

[illegible] కొంచెం గట్టిగా నవ్వుతూ “అద్దదీ బాబూ. అదే అసలు సంగతి. [illegible] తింటున్నామంటే నమ్మండి! ఏం చేయమంటి చెప్పు?” అన్నాడు.

“ఇప్పుడేం చేస్తున్నావూ?” అన్నా నేను.

“ఏం చేస్తున్నానూ, నాదగ్గర మనుష్యులేరూ— చేసు తీసుకు రా లేనూ అని [illegible]. [illegible]చేసేది. అని [illegible].

“అలాగే చెప్పవద్దు” అన్నా నేను, [illegible]గా, అధికారంగా.
“మరేం చేయమంటి చెలపు” అంటూ ఆయన నమస్కరించాడు. ఆయన అల్లాంటి భక్తి విశ్వాసాలు చూపటంమూలాన, నాకు తెలియకుండానే నాలో ఒక గర్వంతో కూడిన భావం పనిగెత్తింది.

ఇహా నేను మొదలు పెట్టాను భార్యావశీకరణ సూత్రాన్ని “[illegible], అల్లాంటి సమయాల్లో భార్య కావాలన్న వస్తువును తీసుకురానూ అని మీరా చెప్పవద్దూ అనకండి. విషయాన్ని మీకు ఇప్పుడు సూత్రప్రాయంగా చెప్తానన్నమాట. అంటే, తెస్తానూ తెస్తానూ అంటూనే మనం ఆడవాళ్లను బురిడీ

కొట్టించాలె. ఈవ్యాఖ్యానంతో తమకు బోధపడిం దనుకొంటాం ఏమంటారు?”

ఈమాటలు ఆయన శ్రద్ధగా విని తనజన్మ తరించిం దన్నంత సంతోషాన్ని పొందినట్లు చూశాడు. “అదీగాకా ... ఆమెను లొంగతీసుకొంటే ఆమె ఎప్పుడూ మీా ఇష్టానికి వ్యతిరేకమైన కోరికలు కోరనేకోరదూ!” అని మరొక మహత్తరమైన గుప్త రహస్యాన్నిగూడా బయలు పెట్టేశాను.

“అదే! అదేనండి! ఆ లొంగతీసుకొనేది ఎల్లాగో తెలియకే! దాని కేదైనా మార్గం సెలవియ్యాలె” అని మళ్ళీ ఆయన ప్రాధేయపడ్డాడు.

రెండు కళ్ళనూ వేళ్లతో నొక్కుకొన్నాను, ఒక్కక్షణం. తళుక్కున నాకళ్ళముందేదో మెరిసినట్లు తోచింది. దీర్ఘతపోదీక్షానంతరం జ్ఞానసంపన్నుడైన తథాగతునిలాగ చూస్తూ అన్నాను. “అల్లాఅయితే నే చెప్పినట్లు చేయండి. రోజుకుమూాడు సార్లు...”

“ఏదైనా క్రియా అండీ?” అన్నా డాయనగుడ్లు వత్తికాయలంత చేసి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ.

“చెపుతా...రోజుకు మూాడుసార్లు...అంటే అధమపక్షం మూాడుసార్లు అయినా భార్యను ముద్దుపెట్టుకోవాలె” అన్నాను నిమీాలితనేత్రాలతో.

ఈమాటలు విని ఆయన, అరబొన్సు ఆముదంగుటుక్కున మింగినవాడిలాగా వికారంగా చూస్తూ “నాకు నలభై ఎనిమిదో

ఏడుంది! మా ఆవిడకు నలభై దాటిఉంటై! చికిత్సకు ఇల్లాంటి ద్రాక్ష మరోరకం అనుపానం చెప్పటానికి..." అని ఏమో అనబోతుంటే, ఆ మాటను పూర్తిగా మాట్లాడనివ్వకుండానే నేనన్నానూ—"ఇటువంటి విషయాల్లో, చూశారూ, వయస్సుతో నిమిత్తం లేదు" అని.

"చిత్తం, సరే, అల్లాగే అనుకోండి అయితే... మా ముసలిదాన్ని రోజుకు మూడుసార్లు—అంటే ..త్రికాలములయందూ ముద్దు పెట్టుకోమని సెలవాండీ?" అన్నాడు. నేను తప్పదన్నట్లుగా తల ఊపాను.

కొంచెంసేపు తలవంచుకొని ఊరుకొని తరువాత మళ్ళీ అన్నాడూ—"చిత్తం, ఇంకా, ఎల్లాంటి ఎల్లాంటి పనులు చెయ్యాలో సెలవిచ్చే సెయ్యండీ" అని నిస్పృహతో.

"ముద్దుపెట్టుకోటం మొదటివిషయం. అదిచెప్పానాండీ! ఇక రెండోది. అధమపక్షం రోజుకు నాలుగైదు సార్లయినా, నిన్ను ప్రేమిస్తున్నా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను అంటూ భర్త భార్యకు తెలియజెప్పాలె" అన్నాను.

"నే నెప్పుడూ, నా జన్మలో అల్లాంటి మాటలుఅని ఎరగనండీ" అని దీనంగా అంటూ ఆయన నావంక చూశాడు.

జాలి లేకుండా కఠినపథ్యం చెప్పే వైద్యుడి ధోరణిలో "తప్పదండీ. నిష్కామకర్మ చెయ్యాలె. పోనీ, పాఠంలాగ ఒప్పజెప్పేసెయ్యండీ" అంటూ పెదవి విరిచాను.

ఆయన కళ్ళు మూసుకొని, ధ్యానం చేసుకొని "అల్లాగే.

ఇంకా" అన్నాను.

ఉత్సాహంగా తల ఊపుకొని ఆలోచిస్తున్న నేను తిరిగి "ఇంకా ఏమిటి అంటే, ఆమె సుగుణాలను ఎక్కువగా పొగడండి, కళ్లాంటివీ ఒళ్లాంటివీ అందాలు" అన్నాను.

మొదలనుండా వింటూ కూర్చున్నాడాయన. సరోజినీమయం అయింది. "ఇంకా దేనిని మెలుచేస్తే ఆమె సౌందర్యాన్ని గురించికూడా ఎక్కువగా చెప్పుకోండి...ఊ...అంతే...మరేం లేదు" అని చెప్పాల్సిన విషయాన్ని పూర్తి చేసినట్లుగా తల ఊపాను.

ఆయనకు నాగురించి విశ్వాసము పూర్తిగా కుదిరి. నేను చెప్పినట్లు ప్రవర్తించటానికి ఆయన నిశ్చయించుకొనూ నిశ్చయించుకొన్నాడు. కాని "పొగడటం నాకు అలవాటూ లేదు, తెలియనూ తెలియదు, మరి ఏమిటండీ కీలకం?" అని ఆయన నిట్టూర్పు విడిచాడు.

"తెలియటానికేముందండీ! చూశారూ, ఆవిడ పేరేమన్నారూ?" అన్నాను.

"చంద్రమ్మగారు" అన్నాడు.

"అయితే...మీరు ఆమెను చంద్రా అని...పిలుస్తారా?"

ఎబ్బే, అసలు పేరుపెట్టి పిలవనండీ"

"అవును లెండి. పేరుతో పిలవకూడదు కాబట్టి, జటాజూటశిరోమణీ అని పిలవండి."

"చిత్తం"

"ఛీఛీ. అపశకంగా పాడితే ఏం చెయ్యమంటారండీ." మందహాసముఖం తీసుకొండి "ఏముంటాది ఏంద అవలోకిశాలేత....."

"ఉండండి ఉండండి, అంటారేమో. కొంత తగ్గుస్థాయిలో ఉండాలి. నా మనస్సులోని మాట సెప్పనా?"

'అహా. పోనీ, ఇల్లాగ అనండి. 'నీ శరీరం పదారువన్నె పసిమితో మిసమిసలాడుతూ ఉంది. నీ మధురాధరం బింబఫలానికి పాఠం సేకరించుకొన్నది. నీ నాసికా పుటాలు నువ్వుపువ్వులను పోలియున్నవి. తెలిసిందా? ఏమంటారు? ఊర్ధ్వరేణిలో వెళ్లి పొండి. ఆమె సౌందర్యాన్ని వర్ణించటానికి మీకు మాటలు దొరక్కపోతే వసుచరిత్రో పారిజాతాపహరణమో తిరగెయ్యండి." అని సలహాచెప్పాను.

నా మాటలన్నీ విని దిక్కుముఖంతో ఆయన సెలవు అని వెళ్ళిపోయినాడు.

౨

ఆయన మేడమెట్లు దిగి వెళ్ళిపోవటంతోనే మా కాంతం వచ్చి నా ఎదట నిలబడి చురచురా చూస్తూ "పాపం, పెద్దవాణ్ణి పట్టుకొని ఏమిటా వేళాకోళం?" అన్నది. నిజానికి ఆయనను వేళాకోళం చెయ్యాలని నాకు ఏకోశానా లేదు నేను సిన్ సియర్ గానే చెప్పాను.

"లేదు కాంతం ! నేను వెక్కిరింతకూ, వేళాకోళానికీ అన్న మాటలు కావు అవి అట్లా ప్రవర్తిస్తే గృహకలహాలు ఎప్పు

డూ ఉండవని నానమ్మకం. నేను అల్లాగ ప్రవర్తిస్తున్నానా...
నేజేస్తున్నపనినే ఇంకొకర్ని చేయమన్నాను. ఇందులో నేను ఒ
కరిని ఫూల్ చేసిం దెక్కడా!'' అన్నాను.

"అయితే మీరు చేసే పిచ్చిచేష్ట లన్నింటినీ అందరినీ చేయ
మంటారేం ఖర్మం! నే కాంగాభరించి ఊరుకొంటున్నాగాని ఏ
ఇల్లాలు ఊరుకోంటుందండీ'' అంటూ ఆమె నవ్వసాగింది.

"నీవు పొరపడుతున్నావు. భర్త అల్లాగ ప్రవర్తించడం భా
ర్యఅయిన ప్రతిస్త్రీకి ఇష్టమే. ఇప్పుడు నే జెప్పింనంతా కూడా
అనుభవంమీద ఆధారపడి ఉంది. అంతేకాకుండా ఆడదాని
మానసికతత్వం తెలిసిన పండితులుకూడా ఒప్పుకొన్నదే. పొగి
డితే ఎంతవాడైనా మెత్తపడతాడు. ఇక ఆడదాని మాట చె
ప్పక్కర్లేదు. ఏమంటావు?''

కాంతం ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఆమెగారికి నామాటలయం
దు ఏమీ విశ్వాస మున్నట్లు కనపడలేదు. అందుకని మళ్ళీ అ
న్నాను..."నీకు తెలియదు. చాలా పరమరహస్యాలను ఆయనకు
బోధించాను. చూస్తావుగా, ఇంకో వారంరోజులకు ఆయన మళ్ళీ
నాదగ్గరకొచ్చి బాబూ, మీవదయవల్ల నాకష్టాలు గట్టెక్కినై
మాభార్యాభర్తలమధ్య పోట్లాటలు అంతరించినై. స్వర్గసౌ
ఖ్యం అనుభవిస్తున్నాము అంటూ చెప్పక పోతేనూ'' అన్నా
ను గర్వంగా.

"అమ్మో! అమ్మో!'' అంటూ మా ఆవిడ మూతీ ము
క్కూ విరిచింది పతాకహస్తాన్ని అధోముఖంగా పెట్టి అటూ

ఇటూ ఆడేస్తూ.

ఆకిడ అల్లాగ అన్నా నాకు మటుకు తృప్తిగా నేడుంది. నిజానికి నేను ఏంజేశానూ! భార్యను కొట్టమనలేదు, తిట్ట మనలేదు; భార్యను ముద్దెట్టుకోమన్నాను. ఇందులో తప్పు ఏమిటో నాకు తోచలేదు. అయినా ఆకిడ అల్లాగ విసుపుగా మాట్లాడటం నాకు కష్టమేసింది.

అందుకని కాంతాన్ని పిలిచి మళ్ళీ అన్నానూ "చూ మా, నేచెప్పిందాంట్లో తప్పు ఏమీలేదు. తప్పు అని ఎవరు అంటాన్ అనమను. నీవు ఒక్కదానివి బయలుదేరావు ఇవి పిచ్చిచేష్టలని చెప్పటానికి అదీగాక ఇవి నీకు తెలియుని విషయాలు. వీటిని సైకలాజికల్ ఎక్స్‌పెరిమెంట్సు అంటారు. మనస్సులో అద్భుతమైన మార్పులు వస్తవి" అని ఆవిడకు నామనస్థితిని విపులంగా చెప్పాను.

అప్పటికి ఆవిడ కేమాత్రం నమ్మకం కలుగ లేకుగాని నేనుమాత్రం, ఒక్క కుటుంబాన్ని గృహచ్ఛిద్రవంకంలోనుంచి పైకెత్తగలిగాననీ, నరకసదృశ్యమైన ఒకప్రదేశాన్ని స్వర్గ ఖండంగా మార్చగలిగాననీ, ఒక దంపతీపూజ చేయగలిగా ననీ, ఒకజోడు ఆత్మలకు తృప్తినీ, ఆనందాన్నీ ఇయ్యగలిగాననీ నాలోనేను ఉప్పొంగిపోయినాను.

ఆయన మళ్ళీ వచ్చి, తాను నే జెప్పినట్లు ప్రవర్తించి నమీదట తన భార్యలో కలిగిన అద్భుతమైన మార్పునుగూర్చి నాకుచెప్పి కృతజ్ఞతతో నమస్కరిస్తాడని నాకు ఘట్టిన

ముత్యం. పటిక పరివృతమైన తన లోకం ఎప్పుడు ఎల్లా ఎప్పుడు మనో హార కుసుమావిరాజితమైందో, ఇతరుల స్వర్గం అప్రస్తుతి నా క కఠోరమైన వృద్ధదంపతుల గతరాగం ఇప్పుడు ఎల్లాగ మ నోహర సంశ్రుతిని మేళవించిందో, నిశిల జీవితాలకు అమూల్యమ యిన నా కలసజీవిత శయ్యా సమీపం ఎప్పుడు నవోదయాన మయ్యే అయిందో, కాంతమ్మా కారణవ్యాకులతను ఘర్షిస్తే కాంతారసం ఎంత చిత్రంగా, ప్రకటిత లోకానికి ఉదయా ధ్యానంగా మారిందో, చెప్పుకున్నాయిత వ్రాస్తే తెత్తుంది ఇంగ ముఖచే చికాకుపడిన తన సంసారసాగరం ఎల్లాగ పై కంత వాసావాసవల పత్రికయ్యే పయఃపయోధిగా మారిం దో ఆయన నోటితో ఆయనే చెప్పుకుంటూ ఉంటే వినాలనే ను కుతూహలపడ్డాను.

అందుకని రోజూ సాయంత్రం స్కూలునుంచి రావటం తోనే "ఏం కాంతం, ఆయనేమన్నా వచ్చాడా" అనేవాణ్ణి. ఆమెగారు ముక్కువిరిచి "ఇంకా రావలసిందే" అంటూ వె క్కిరించేది.

3

ఇల్లాగ నాలుగురోజులు గడిచిన్నై. అయిదోరోజు ప్రొ ద్దున్నే కాంతం నాదగ్గరకొచ్చి "మీకోసం ఎవరో అవ్వగా రు వచ్చా" రంటూ నన్ను నిద్ర లేపింది. నేను కళ్ళు నలుపు కొంటూ లేచి క్రిందికెళ్ళాను. హాల్లోనుంచి వంటింటికి పోయే గుమ్మంలో నుంచునివుంది ఒకావిడ.

[illegible] [illegible] లో ఉన్న [illegible] [illegible]. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ఉంది [illegible]. ముఖ్యంగా [illegible]. [illegible] పంక్తిక్రింద నన్ను భూమిమీద [illegible] నెప్పోయిన మా అమ్మ మళ్ళీ మా ఇంటికొచ్చినట్లుంది. [illegible] కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా నమస్కరిస్తూ నిలుచున్నాను

"ఈ ముసలమ్మగారికే మీకోసం వచ్చారండీ" అన్నది కాంతం. "ఏమిటండీ పిన్నిగారూ" అన్నాను నేను. ఆ ముసలమ్మ జూచి "ఏం నాయనా, నువ్వేనా మా కాంతం మొగుడివి" అంది.

"నేనేనండీ" అన్నాను నవ్వుతూ.

"ఏం నాయనా, నీవు... మా ఆయనకేదో ఉపదేశం చేశావుట కాదూ?" అన్నది ఆవిడ.

"నేనేమిటి! ఉపదేశం చేయటమేమిటి! మీరు... నన్ను ఎవరని భ్రమపడుతున్నారో నా" అన్నాను. "కాదు నాయనా నువ్వే చేశావుట" అన్నది ఆవిడ నవ్వుతూ.

"లేకాదండీ పిన్నిగారూ, నేను ఇంగ్లీషు చదువుకొన్నాను. నాకు మంత్రాలూ తంత్రాలూ రావండీ పిన్నిగారూ" అన్నాను.

"ఆ ఇంగ్లీషు మంత్రాలే ఉపదేశించావుట. లేదంటావేమిటి. నువ్వే!... కాంతమ్మ మొగుడని ఆయన చెప్పారు కాదూ!" అన్నది.

"మొన్న కుంభగ్రహణం గా లేదూ, అప్పుడండీ" అని కాంతం ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేసింది.

అప్పుడు నేనన్నాను: "ఓహో, అదా సంగతి ? పెద్దఉపదేశం పట్టిలెండి. ఇంట్లో పోట్లాటలు లేకుండా ఉండటానికి కొన్ని మంచి సంగతులు చెప్పాను. మరేంలేదండీ" అన్నాను సంతోషంగా. పూర్వ్యానుమోస్తరుగా వాళ్లు పోట్లాడుకోకుండా హాయిగా శాంతంగా జీవిస్తూ ఉంటారు. ఆవిషయమై చెప్పటానికే ఆవిడ వచ్చిఉంటుంది.

ఇల్లా అనుకొంటూ నుంచున్నాను నేను. ఆవిడ నాదగ్గరగా రావటం నేను చూడనేలేదు. వచ్చి ఆ మొగారు "నీవుఉపదేశించిన మంత్రమే జెడిసి కొట్టింది నాయినా" అని ఉహాస్యంగా చెప్పేదానిలాగా చెప్పింది.

"జెడిసికొట్టటానికి నేనేమీ మంత్రం ఉపదేశించలేదండీ" అని ఆశ్చర్యపోయినాను.

"రాకేంనాయినా, నీకొచ్చినమంత్రాలు నీకొచ్చు, ఇంగ్లీషులో మటుకు మంత్రాలు లేవంటావా ?"

కాంతం వేపుతిరిగి "మంత్రాలు రావూ అంటారేమిటి నీ మొగుడు... నేను ఇల్లాగ ఉంటే పిచ్చిది అనుకూంటున్నారు కాబోలు. నాకు అన్నీ... తెలుసు నాయినా, కోయమంత్రాలు లేవమ్మా. అల్లాగే ఇంగిలీషుమంత్రాలు ఎందుకు ఉండవూ ? ఏవమ్మా ?" అంది.

మాకాంతం చూడండి, ఆవిడపక్షంచేరి "ఎందుకు ఉం

డవండీ పిన్నిగారూ. ఉంటాయి." అని ఆమెగారి వైపు చూస్తూ "వచ్చునండీ. అబ్బో, ఈయనకు ఇంగ్లీషులో ఎన్నో మంత్రాలువచ్చు" అని కళ్ళు ఎగరేసింది.

"అయ్యో ఖర్మమా, ఇదేమిటండీ, నాకేం మంత్రాలూరావు! నేను ఏమీ ఉపదేశమూ చెయ్యనూలేదు" అన్నానునేను విచారంగా.

"అల్లాఅంటావేమిటమ్మా నీ మొగుడూ ?" అన్నది ఆవిడ. "ఆయనంతే" అన్నది మాఆవిడ.

ఈఇద్దరూ ఇల్లాగ అంటూంటే నేనేమీ అనలేకపోయినాను. నన్ను తగలెయ్య, నాకిన్ని మంత్రాలు ఎల్లాగు వచ్చినయ్యా అని నాలోనాకే ఆశ్చర్యంకలిగింది .

మళ్ళీ ఆముసలమ్మగారు ఇల్లాగఅన్నది. "లేదంటావేమిషినాయినా. మొన్నఆయన ఇంటికి రావటంతోనే 'కాంతం మొగుడిగారి వల్ల నేను ఉపదేశంపొందానూ, ఇకనీకూ నాకూ పోట్లాటలుండవు, ఆమషా అన్నారు. ఏమిటో అనుకొన్నాను. కృష్ణారామా అనుకుంటారు కామాలు ననుకొన్నాను. అసలు ఆయన వట్టి పిచ్చి బ్రాహ్మడు ! అమాయకుడు !"

"అయితే ఇప్పుడు ఏంజరిగిందేమిటండీ" అన్నాను నేను.

"ఆరాత్రి, అంటే శుక్రవారం రాత్రినుంచే మొదలు నాయినా, పిచ్చిచూపులూ, పిచ్చిమాటలూనూ " అన్నది విచారంగా.

"నేనేమిపాపంచేసానే ఇదెక్కడి అవస్థరా బాబూ" అం నాకేసి ఖంగారు పుట్టించి. "అయితే పిన్నిగారూ, ఏమిటి ఆ పిచ్చిమాటలూ" అన్నాను.

అభాగ్యురాలి నామాటలు వినిపించుకోకుండానే మూల్గుతూ ఇల్లాగ అంటున్నది. "పిచ్చి మాటలు ఏమిటి, కాంతమ్మతల్లీ, చెప్పటానికి వీల్లేదు. అల్లాంటి మాటలు మనం చెప్పనూ వినను. నువ్వైనా చెప్పుతే నీ మొగుడితో అమ్మంత్రా నకి

నాగుడు ఏమైనా చేయమని" అని కాంతాన్ని కాళ్లూ వేళ్లూ పట్టుకొని బ్రతిమిలాడటం సాగించింది.

"ఊరుకోండి పిన్నిగారూ. పిన్నిగారు ఊరుకోక ఉపదేశం చేయటం ఎందుకు చెప్పండి ఈమెన?" అంటూ మాఆవిడ, ముసలమ్మగారి యందు సానుభూతి చూపటం మొదలెట్టింది. అక్కడికి నేను నిజంగా ఏదోమంత్రం ఉపదేశించేసినట్లు!

మాఆవిడ కొంచెతనం చూస్తే నాకు కోపం వస్తున్నది. ఆ ముసలమ్మగారిని చూస్తే జాలీ కలుగుతున్నది. ఇంతకూ నాకు అసలుసంగతి ఏమిటో తెలియక "అయితే, పిన్నిగారూ, ఏమిటాపిచ్చిమాటలు, ఎల్లాంటివి?" అన్నాను.

"ఒకలాంటి వేమిటి నాయినా, చిత్రవిచిత్రాలుగా మాట్లాడుతున్నారు" అన్నది. ఆవిడ.

"ఎవరినైనా తిడతారా, ఏమిటీ సంగతి?" అనిమళ్ళీఅడిగా నేను.

"కొట్టటమే కానీ, ప్రేమించటమే కానీ, ఎల్లాగయినా అవి పిచ్చి మనసులు చేసుకునే పనులే అవును. మనబోటి సంసారుల గుండెల్లో అను కునే మాటలు కావు" అంటూ ఆ ముసలమ్మగారు కళ్లను పైటచెంగుతో తుడ్చుకొంది.

"అవునా? అంటీ పిన్నిగారూ, ఆ మన అన్న మాటలు ఒకటి రెండు చెప్పండి. సంగతేమిటో తెలుస్తుంది" అన్నాను నేను.

"చెప్పండి బామ్మగారూ, చెప్పండి. సంగతేమిటో తెలియ చెప్తూ ఆ మాటకు, విరుగుడుమంత్రం వేయటానికైనా" అన్నారు.

"చెప్పలిసిందేనా కాంతమ్మతల్లీ! ఇంతబతుకూ బతికి ఇంటి కాకకాల వచ్చిసత్తున్నాం. నాకన్నెంకాలితే నానోటితోనే అనాలి వచ్చింది ఆమాటలు!" అంది ఆవిడ ఆవేదనతో. ఆమె ముడుతలకళ్లలోనుంచి రెండు కన్నీటిచుక్కలు రాలినై.

మాతల్లిలాంటి మనిషి అల్లాగ విచారపడటం చూచి నేనూ ఎంతో కష్టపడ్డాను. అసలు ఆమెకొచ్చిన కష్టం ఏమిటో నాకు బోధపడలేదు. ఏంజెప్తుతుందో అని ఆవృద్ధురాలివంక చూస్తూ నిలుచున్నాను.

ఆవిడా కళ్లనీళ్లు తుడుచుకొని రుద్ధకంఠంతో ఇల్లా అన్నది: "నా బతుకంతా కడిగిపోస్తున్నారునాయినా. నాముఖంమీద ... చంద్రముఖిలాగ ఉంచుతున్నదని—" అని ఆవిడ దుఃఖం ఆపుకోలేక భోరుమనేడ్చింది.

దుఃఖం కొంచెం ఆపుకొని ఇల్లాగ అన్నది మళ్ళీ, జాలిగా చూస్తూ—"నాగొంతు పట్టుకుంచారు నాయినా... మట్టుకొనీ,

సిగళం శంఖంలాగఉన్నదీ అంటారు, నాగొంతుకొయ్యా! ఇదీ వరస ఇల్లా అయింది నాబతుకు" అంటూ ఆ అవ్వగారు మళ్ళీ దుఃఖ పడ్డది.

నేను చెప్పిన నసీహత్‌కు ఇది ఫలితంకదా అని అప్పటికి నాకు తెలిసొచ్చింది. నిజానికి నవ్వవలసిన విషయమే. కాని ఆమెస్థితిని జూచి మేము ఇద్దరం కూడా నవ్వలేకపోయినాము. మా ఉభయులకూ ఆవిడయందు జాలికలిగింది. బిక్కముఖాలతో నుంచున్నాం.

పిన్నిగారు తలుపుదగ్గరే ఒకమూలకు ఒత్తిగిలి "తెలిసిందా నాయినా, ఇదీవరస. ఇంకా, ఇంకాఘండాలపుమాటలు అంటారు బాబూ! కొడుకు లాంటివాడవు. కాబట్టి చెపుతున్నాను. నాజుత్తుషాచ మరీ వాలాల్లాగో, ఏదో నాపిండం, అల్లా ఉన్నదష!" అన్నది. ఆతరువాత ఒకక్షణం ఆమె మాట్లాడలేకపోయింది. నేను ఆవిడదుఃఖం చూడలేకఅన్నానూ—"సరేలెండి. ఎందుకూ ఇహ తెలిసింది."

నామాటకు అడ్డొచ్చి ఆవిడ మళ్ళీ అన్నదీ— "చెపుతా, చెపుతా నాయినా. అంతా విను మరీ. నన్ను ఎగాదిగాచూస్తారు. పోనీ అని ఊరుకుంటా. అయిందా, మడికట్టుకున్నానరే వచ్చి ముట్టుకుంటారు, ముట్టుకొని నీశరీరం శిరీషకోమలమే అంటారు, నన్ను తగలెయ్య !"

ఆతరువాత రెండునిమిషాలదాకా ఆవిడకంఠం పెగలలేదు. మేము ముగ్గురంకూడా నిశ్శబ్దంగా నుంచున్నాము. కానేపటికి ఆవిడ మాఆవిడ బుజం మీాద చెయ్యివేసి "కాంతమ్మతల్లీ, నేను

చెప్పలేను ఆమాటలన్నీ. నన్ను బట్టుకు ఇల్లాంటి మాటలు అంటూఉంటే నిలువునా నీరైపోతున్నాను. కాంతమ్మతల్లీ, ముప్ఫై ఏళ్లు సుఖంగా కాపరం చేశాను. ఎప్పుడూ ఇల్లాంటి పిచ్చిమాటలు ఆయన అంగా నే వినలేదు!" అని చెప్పుకొన్నది. చివరకు మళ్ళీ అన్నది—"ఏంతల్లీ, ఎవరో కిరస్తానీలూ అప్రాచ్యులూ అనుకుంటారమ్మగా అల్లాగ! ఏమోలే ఎల్లా వడిస్తే మనకెందుకు? మాగతి ఇల్లాఐంది గదా" అని దుఃఖపడ్డది ఆవిడ.

ఈసంగతులన్నీ విని నేను నాలిక కొరుక్కొన్నాను. మా అవిడ ముక్కుమీద వేలేసుకొంది. ఆవిడా కాసేపు ఊరుకొని ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు తెప్పరిల్లి అన్నది.—"అయితే, ఇంకోట నాయినా! ఇల్లాగ పిచ్చిగా నానామాటలూ అంటున్నా, రోజల్లా ఇల్లాగ మాట్లాడరు. మధ్యమధ్య బాగానే ఉంటారు. గుబులుకింద వస్తుందో ఏమో, రోజుకు నాలుగైదుసార్లు ఇల్లా అంటూఉంటారు. ఆతిక్క లేనప్పుడు మళ్ళీ బాగానేఉంటారు."

ఆముసలమ్మగారు ఇల్లాగవిచారపడి ఆఖరుకు కాంతంచెవిలో అన్నది: "ముసలిదాన్ని పట్టుకొని, పైగా ముద్దు ముద్దు అంటారమ్మా, ఎక్కడ చచ్చేదీ—"

ఈమాటలన్నీ విని నేనేమీ అనలేకపోయినాను. కాంతం మటుకు నవ్వు ఆపుకోలేక పోతున్నది "నేనేమీ ఎరగనండీ పిన్నిగారూ" అన్నాను నేను చివరకు. "నువ్వేమీ ఎరగక పోవటం ఏమిటి? నువ్వే చేశావు ఇదంతానూ!! విశ్వసుదా

మంత్రం ఏదైనా ఉచ్చాటన చెయ్యి బాబూ. మాతండ్రివి గదూ" అంటూ, నాగడ్డాన్ని ముసిగ్రేళ్ళతో తాకి బ్రతిమి లాడటం మొదలు పెట్టింది.

ఆమె దుఃఖం కాస్త తగ్గటం చూచి కాంతం అన్నది: "పిచ్చిగాదండీ, అవ్వగారూ, మీ ముసలాయనకు పిచ్చిగాదది! మీయందు ప్రేమ కనుపరుస్తున్నారు."

"పోనీ, నీమాటే నిజమనుకో. అల్లా అయితే మటుకు ముప్పైఏళ్ళనుంచీ లేనిదీ...ఇప్పుడు ఇల్లాగ వికారం కలగటం మంచే అంఛావా? అయినా, పిచ్చికాక పోవటం ఏమిటి?" అంటూ ఆవిడ మళ్ళీ విచారపడ్డది. నేనూ, మాఆవిడా ఒక్కసారి నవ్వుకొన్నాము.

"మీరు ఇల్లాగ నవ్వితే నాబ్రతుకు ఏంకావాలె చెప్పు తండ్రీ! పోనీ, ఏభూతవైద్యుడిదగ్గరకైనా పోయి ఇంత విభూతి పట్టుకొద్దామా అంటే, 'నీవు చెప్పిన ఇంగ్లీషుమంత్రానికి అది పనిచేస్తుందో చేయదో!! నా బాబుకదూ. ఎట్లాగయినానువ్వే దీనికి మళ్ళీ ఇంగ్లీషులోనే ఉచ్చాటన చేసి నన్ను బైట పడెయ్యాలె" అంటూ ఆవిడ మళ్ళీ బ్రతిమి లాడింది.

ఆవిడను తృప్తిపరచటానికి ఒకటే మార్గం ఉందని తోచింది, అదేమిటీ సరే ననటం. అందుకని నే నన్నాను—"పిన్నిగారూ, పొరపాటే జరిగింది. నేను మళ్ళీ ఇంగ్లీషులో ఉచ్చాటనచేసి, ఇదంతా పోగొడతాను. మీరేమీ భయపడకండి" అని.

ఆమెగారు ఈమాటలు విని అమితంగా సంతోషించింది.

"మానాయనే. నీకు ఆడపిల్ల పుడుతుంది నాయనా. తప్పకుండా చెయ్యి" అని నన్నూ, మా ఆవిడనూ దీవించి వెళ్ళిపోయింది.

ఆవిడ వెళ్ళిపోయిన తరువాత కాంతం నవ్వు ఆపుకొని నాతో అన్నది— "మీరు పొరపాటు చేశారు. ఈ మొగాడికి కూడా ఉపదేశం చెయ్యాల్సింది" అని.

"ఏమని" అని అడిగాను నేను.

"ఏమనా ? ఆయనకు చెప్పినట్లుగానే, మొగుడి గుణ సంపదనూ, సౌందర్యాన్నీ మెచ్చుకోమని."

నేను మాట్లాడలేదు.

ఆవిడ మళ్ళీ ఎత్తుకొని ఇల్లాగ అన్నది. "మొగుడితో ఆవిడ ఇల్లాగ అనాలె—'ఓ ప్రాణనాథా, ఓ నవమన్మథా, మీ మోహాకార మూర్తి సందర్శనమే నాకు తన్మయత్వం కలిగిస్తుంది. మీ ముఖచంద్రబింబ సందర్శనమే నా హృదయ గభీరసాగరాన్ని పొంగులెత్తిస్తుంది. మీ మధురమైన పలుకులే.....'

"చాలించు" అన్నాను విసుగ్గా.

"ఏం ?" అన్నది నవ్వుతూ.

"వెక్కిరిస్తే సహించే స్థితిలో లేను నేను. ఇప్పటికే చాలా విచారపడుతున్నాను. అసలు ఇల్లాగ అవుతుందని అనుకోలేదు" అంటూ నేను మేడ పైకి గబగబా వెళ్ళిపోయాను.